

သုတေသနပညာတွင် အလုပ်အလုပ်တန်ဖိုး
နမူမှုပြုလေအလုပ်အလုပ်တန်ဖိုး
စိတ်အကိုစိတ်အပြုနှင့်မျှ။

(Know Your Rights: What You Can Do in MN if You Are Undocumented)

လုပ်တဲ့မူးတိတာဘူးအောင်မျှစီရင်လုပ်တာဘူးလာပျော်လာတအိန္ဒိုးအလုပ်အလုပ်ဘုရားသုတဖော်အကိုးနှင့်
လီးအီပည်နှင့်မျှစီရင်လီးအိန္ဒိုးလာကိုတာဘူးအောင်နှင့်နလုပ်နလုပ်တအိန္ဒိုးဘုရား၊ မူးတဲ့မူးတိနှင့်လုပ်
လာဖိုးသားတဲ့ဘုရားလာနကအိန္ဒိုးဆီးလာယဉ်အောင်းအောင်နှင့်တအိန္ဒိုးလုပ်ဘုရားလုပ်ခွဲးတဲ့ယ်
, ဒီးတဲ့လာနမှာအောင်းသူ့ဖဲ့နာအိန္ဒိုးလာမဲ့နဲ့ဒီထင်အောင်နှင့်လီးလုပ်တာဘူးအောင်းတဲ့ဘုရား

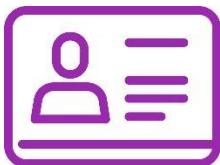

- မာန်ပျော်နိုင်လုပ်ကျေတွေ၏မူတမ်းနှင့်မာန်နိုင်ဂိုဏ်တွေ၏
  - ပြုသောမူတမ်းမာလီဖော်သား
  - လေလာစံုပါယ်ကြိုးအရှေလာနကန်ပါဘာ့က္ခာနဖို့
  - မာတ်မာဒီးနှုံးအိုင်ထိုင်နှုံးကိုပေါ်ကုံး
  - စုလာနမာန်လာတ်မာန်၏သိုးနကမာန်က္ခာခဲလာ်အကိုင်
  - ဟူးတုရိုဝင်တုသွေးခိုးအိုင်စုတားအနီးကို
  - မာန်တ်အိုင်ဆူ်အိုင်ချေအတ်ပ်ကို(အူးစူးရဲး)
  - ပူးအိုင်ဟံုံးမူတမ်းပါလီအိုင်ဟံုံး
  - လေထိုင်ပွဲ့နိုင်မိုးကို
  - စံုးကတိုးတွေ၏ဖိုးပောက်၏

တရာ့ဂုံးကတိဇ္ဇာန်မေတ္တာထိန်းမေတ္တာထိန်းများ၊ Immigrant Law Center of Minnesota, Mid-Minnesota Legal Aid, Southern Minnesota Regional Legal Services, The Advocates for Human Rights, နှင့် the Volunteer Lawyers Network ဘဝတ်ပါယောက်မြန်မာနိုင်ငြိမ်စုလာ၊ State of Minnesota Department of Human Services.

သိလုပ်အလုပ်ပိုင်ကျွန်းကိုရွှေ့အလုပ်ခိုင်ဂါ။

နဲ့ဖော်ဆိုလုပ်အလုပ်ပိုင်ကျမှတမှုံကိုရွှေ့အခိုင်ကိုရှိလို့

କିମ୍ବିଃଫୁଗମୀକ୍ଷାନ୍ତିଲ୍ଲାନ୍ତିଅଳ୍ପିଅନ୍ତିଯଃକ୍ଷିନ୍ତିଫୁଗମାନ୍ତି

- နာရီဟူ၍လိုအပ်ခံဘုရားလာအပ်ဖို့ထို့ပေါ်လာနမူးမတေလုံနှင့်လိုအပ်ပေါ်လုံအမှုပ်လုံပို့ကျ(**passport**)လုံပို့ကျလာနထံကိုပေါ်နှင့်လိုအနာ,
အို့ဖြူ၍လိုအပ်ခဲ့ရသေး၊မူတမူတ်ဖို့လုံခဲ့ရသေးနှင့်လို့
  - နှင့်လိုတ်ဒီးစံသာ်ယားလာနတ်သူ့တ်ဘာ်အို့ထဲလုံ၊ဒီးနှင့်လိုဒီးစံသေးသိလွှုံ
အတ်ဒီးစံလာနနီကိုကသူ့အဂိုတက္ခို
  - နကဘာ်ဖို့မည်ချုံတ်ဒီးစံ
  - ဒိုယ်နတ်ဂိုတာဘုရား
  - ဒီးဟူ၍လိုအော်တက္ခို

ယုသုန်ညီအောင်တိုင်တုဂျိတက္ခရာ

LawHelpMNတ်ကရာကရိအိုဒီးလုပ်တို့မှုတိတဘူးလေအတဲ့ပွဲတို့
ဆိတဆိုင်သီးနှက်မေန္တိပါသံလုပ်အလုံးမားနှင့်လိုစက်လို့ QR
ခိုးတခါအံ့မှုတမ်းနှင့်လေနှင့်လိုက်စွဲ lawhelpmn.orgတကူး

နန်းပောင်ကါသူလီ။

ဖျိသီး,မာလီးဖေးသီး,ဒီးဖိသုတ္တရှု

နုပြည်နယ်သူတို့

ଯୁଧ୍ୟନ୍ତ୍ରିକୀଣିତିର୍ଥୀର୍ଥୀଗ୍ରୀତାଙ୍କ୍ଷେ

LawHelpMN အိပ်ဒီးလုပ်တ်မှုတ်တိတဘူးလေအတဲဘုံယူလာနကန္ခဘိတ်ဖျေလုပ်အုပ်သူး၏လုပ်အဂျိုဒီးနဖျေနသူးမှုဝံလုပ်နည်လေဘုံယူလွှာဘုံယူလုပ်ဒီးနတ်ပဲအိပ်ဆီးလာထံကိုတဘူးအံ့အဖူးနှင့်လို့စကဲလို့(QR)အခါးမှုတမှုလေနည်လို့ကြုံဖြေlawhelpmn.orgတက္ကို

နှစ်နားလက်အကေတာ်နှင့်လယူနဲ့ဖွံ့ဖြတ်မှုပါန်းသစ်တို့၏

እთና ቅዱስ የተሰጠውን ስርዓት እና ስምምነት በመሆኑ ተረጋግጧል፡፡ ይህንን የሚከተሉት በቻ ተደርጓል፡፡

ଫର୍ମାଲେଟିଅଃଫାର୍ମାସିଯାଃ

ଯୁଧ୍ୟନ୍ତ୍ରିକୀଯିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଙ୍କୁ

နလေထိပ်တဲ့မူးဒီးဂေလိပ်တဲ့ဒီးနကန္ခပ်ဘာၢက္ခာၢနဖိအကိုသံပန္နလိုး

နဖိမ်အိပ်ဒီးနအိပ်ဒီးမလိုအားသုန္တ၊ နအိုးမလိုလုံး၊ နဝါလိုလုံနှင့်သုကာဘုစာတိုလိုသူသားလေမှုမတောက္ခာရွှေပါဘုန်သုဖိလ်နှင့်လိုသူခံကန္တသုစာတိုလိုသူသားမှတဘုန်ဘုန်နှင့်၊ စုညီကိုကဆာတ်နှင့်သုနှင့်လို့

တိအဋ္ဌအတော်-အလုပ်နှင့်အမြိမ်

ယူသုန်ယူအီထိုင်ဘုတ်ဂုံးတို့ကို၍

LawHelpMN အိပ်ဒီးလုပ်တို့မှုတ်တိတဘူး၏လေအတဲဘုံယူးနီးပ်ကဘုံနားအိပ်ထိန်အတ်နှဲးတ်ယ်လေကအိပ်ဒီးတ်ဆာကတို့လေကသို့အဖွဲ့၊ကဆာတ်ပဲလေကနှုံပါဘုံအဖွဲ့၊နီးကန္တာဘုံတ်ဆာကတို့လေကအိပ်ဒီးအဖွဲ့နှုံလို့စံကလို့(QR)တခါအံ့မှုတမှုလုန်လို့ကျွဲ့lawhelpmn.org

မာတ်မာဒီးဒုံးအို့သို့ထို့နှင့်ကစ်များကြောင်း

နုပေသာ၏နမ်းကျိုးပေါက္ခားလို့

အီးနှင့်တက္ကားများကိုပေါက်လာမဲ့နံပါတ်အပူအောင်နှင့်နပ်ဖူးနလ်နလ်လာထံ
ကိုပါနိုဟုလိုခြားနေလာနကမာတ်မှတဆိုင်ဘင်နှင့်ပွဲတော်လိုအတ်မာဘိုတ်အံပဲ
ကိုလာလိုဟုလိုခြားလာပျောကမာတ်အကိုနှင့်လိုပျောကိုဂေါ်တန်ဘင်လိုလာကမာတ
လာကိုတော်အံအပျောဘို

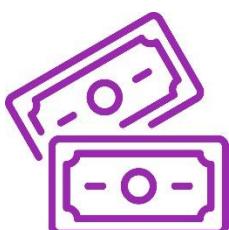
နှမမှုသန်ကုပ္ပလာအလုပ်အလိပ်တော်ဘဏ်နှင့်နှီးအိုတို့နမ်ကြိုပါပဲကိုဖြည့်သူနှင့်လို့?

လာမဲးနံ့စိတ်အံ့နှင့်မူးအို့ထို့နှင့်မျှော်လျှောက်နှင့်နလုံလာနကမတ်ဖဲအံ့မူ့ဂျာ၊နစ်းစားနှို့ဂံ့မျှော်တဆို့ဘန်းက္ခာနှင့်တလို့ဘုံးသန်းထို့အသေးလာမျှော်လျှောက်လာနကမအော်ဖော်လီဘုံးသုံ့နဘုံးတို့ကိုကြော်လျှောက်ပါတယ်လဲ။

တိအန္တ-ခါလ်မောင်တောကဆဲကဆိတ်အမှုကျိုးပေါ်ကွိုန်လီ၊
ခါလ်အံ့မှုပျော်အလိုင်အလိုင်တဆိုဘုရာ်နှင့်လီးဘုရာ်ဆုံးအပဲဘုရာ်သားမေတ်လာထံ
ကိုတာဘုံးအံ့အပျော်အဖိုးသစ်တိဘုရာ်အပျော်နှင့်လီးအပဲတဆိုဘုရာ်လုံးတို့လီးခံ
လာအမှုကျိုးပေါ်ကွိုန်တောကဆဲကဆိတ်အံ့ဘုရာ်အပဲစံတို့အမှုကျိုးပေါ်
ကွိုန်သူ့ပဲမီးမေတ်မော်အဖိုးသစ်တိဘုရာ်အကေစ်အဂိုးနှင့်သူ့ပဲလီးစွဲလာခါလ်မေနှင့်
နှင့်အပဲဘုရာ်ဟုံးတိဘုရာ်ခိုးနှင့်လီး

နတ်ခွဲးတိယနှစ်ပဲလာစုလာမာန်အီလာနမာတ်နှင့်နဘုံးဘုံကူးလေဟဲ့

- အပဲသုံးကဘာ်ဟူ့နာစုလွင်တ်သို့တ်တ်သို့အသေးဆိုပည့်မှုပါ
  - နမူဟေးထို့ကျွန်ုတ်မာမျှဂျာ၊ အပဲသုံးများနှင့်ထို့ကျွန်ုတ်မာမျှဂျာ၊ နွဲးကူး
  - လေခံကတ်တာ့်နှင့်အပဲသုံးဘာ်ဟူ့ကျော်လို့
  - နတ်မာနှင့်နမူနှုဘာ်စုလေအန်ရုံးအကို့နှင့်၊ နမေတ်များအီနှုံးအန်ရုံးနှင့်အပဲသုံးကျွန်ုတ်နှင့်အပဲသုံးမာတ်အန်ရုံးအကို့နှင့်လို့
  - (LawHelpMNနှင့်အပဲသုံးအလုပ်တ်မြှုတ်တိတာ့်လေအတဲ့ဘာ်နာ့ဘာ်ယူးလာမှုမတော်ကန္တ်ဘာ်စုလေအမေတ်အန်ရုံးအကို့နှင့်အန်ရုံးတော်ကန္တ်လော်လို့လေအန်လို့ကျွန်ုတ်မာမျှမတော်ကန္တ်လော်အမေတ်အန်ရုံးအကို့နှင့်အပဲသုံးမာတ်အန်ရုံးအကို့နှင့်လို့)
  - စုံဟူ့ကနားလော့ပျော်လို့အန်အုံနှင့်အပဲသုံးဟူ့ပတဲ့သူ့ဘာ်
  - အပဲသုံးမာနတ်တော်ကျွန်ုတ်အန်ရုံးတာသုံးဘာ်

ပျေမ့်အို့ဟူ၍နစ်လာနမာန်လာတ်မာန်တာ၍ဖျေထို့အို့တက္ခိုး

- ກິດຕັ້ງໃຈໝາຍເປົ້າໃຫຍ່ໄດ້(ເງື່ອ-ຈຸດ-ເມືອນ)
  - ມູນຄວາມສຳເນົາໃຫຍ່ໄດ້(ເງື່ອ-ຈຸດ-ຮັດ)

LawHelpMN နှင့် အိပ်ဒီးလုပ်တို့မှုတ်တိုက်မာစာအနေဖြင့် သိုးနကမာန်၏ဘုရားရှင်းလာနမာန်၏လာနမာတ်လာအပ်၍၊ ကွန်နှင့် လို့လဲအူ lawhelpmn.org/self-help-library/fact-sheet/my-old-job-owes-me-money-wage-claims

တိပိဋကသုဒ္ဓဗုဒ္ဓဘာသုနှင့်

နုဟံနှစ်နိုင်တကေတ်ခိုတ်သူအနီးကိုသုလေး(ITIN).

Internal Revenue Service
Austin Service Center
ITIN Operation
P.O. Box 149342
Austin, TX 78714-9342 ☎

နအိုးထိုးစုတားနှိုက်သူ၊ နမေနှုံခရွားအခါးသူပန်လို့

နဟုတ်ခိတ်သွေသူလီး

နမေတတ်နှင့်နဘုတ်ဟူးတ်ခိတ်သွဲလီတို့ဖြစ်ပါတီပုံကျတ်ခိတ်သွဲလာ(IRS)အပေါ်အဖို့အမြတ်ဆုံးနှင့်အမြတ်ဆုံးတက္ကာရီIRSတဗုံးခို့ဟု့နှင့်နဂုံးနကျိုးချေပါောက်(ICE)လာအမေတတ်ဘုတ်ယူးလာပျော်နှင့်လီအို့ဆီးလာကိုတဘုံးအံ့အဖို့ဘုံး

တုန်ဖို့ဆုတ်အောင်ရွှေအတ်ပါ(အူးစူးရဲး)

ଫର୍ମିଲୋଗିକ୍ ପାଇଲିଙ୍ଗୋରେ କାମକାଳୀରେ କାମକାଳୀରେ

ယူသုတေသနပညာ

ပန်အပေါက် Department of Human Services' website

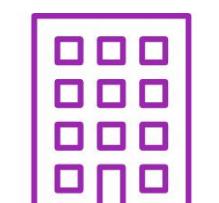
ଫଗୁପୀବାନ୍ ହର୍ମିନ୍ ମୁତର୍ମୁନ୍ ଫଗୁଲେ ଛିନ୍ ପ୍ରାଣହର୍ମି

နန်းပာသိန်တရျှိသူနှင့်လီး

နတလိုင်အိပ်ဒီးလုံလုံလာနဲဟဲအိပ်ဆီးပဲအေမးဒီးနှုန်းပါဘာၢဟဲအိပ်သူနှုန်းတမုံဘာၢနဲ
လုံနလုံမုံတအိပ်နဲကျန်းနှုန်းပါဘာၢဟဲသူနှုန်းလို့နဲမါနဲဝါယဲနဲလို့အိပ်ဆီးလာကိုတဘာၢအဲ
အေပူလာအဖီးသဲစေတိဘျာဒီးအံမှုအိပ်လာဟဲအိပ်အလုံခိုင်စေရဲအေပူနှုန်းမဲနဲဝါယဲသံကွဲပဲစဲတား
လာကဖဲ့နဲ့နဲမဲလာဟဲအလုံခိုင်စေရဲအေပူနှုန်းသဲလို့

ଫଲକ୍ଷିଣୀରେ ମୁତ୍ତାର୍ଥୀଙ୍କ ଅପରେଟର୍ସଙ୍କ ଯେତ୍ରାହାରୀ

ယုသ္နိယာအီထိနတ်ဂုဏ်ကြောင်း

LawHelpMN အိမ်ဒီးလုပ်တုမှုတ်တုတိတာ့၏လေကမာစားပျောလေကလအိုင်ဟံသဖုန်ကန်ပုံအတွက် ရွှေးတုယ်အကြောင်းနှင့်လိုအပ်လို့()တခါအံ့မှုမှုနှင့်လျှော်လိုက်ခဲ့ lawhelpmn.org တက္ကာ

၁၃၈

နလေထိပုဂ္ဂနစ်မိမိကိုသုတေသန

- ቁዕሂምና ማስረጃዎችን የሚያሳይሩት አገልግሎት የሚከተሉትን ደንብ ነው፡፡
  - የሚከተሉት ደንብ አገልግሎት የሚያሳይሩት አገልግሎት የሚከተሉትን ደንብ ነው፡፡
  - የሚከተሉት ደንብ አገልግሎት የሚያሳይሩት አገልግሎት የሚከተሉትን ደንብ ነው፡፡

The Minnesota Dream Act နိုဟုံယတော်မဲးတုယ်လာ

- နှုတ်ကြိမ်မဲ့နံးစိထုပ်ကများခါလုံးကြိမ်းဖုန်စိမ်းကြိန်နဘ်ဟု့လီနက်ဗုံး
  - ဟံနှုတ်မဲ့နံးစိထုပ်ဖို့စွဲအတ်မာစားသို့လွှာ
  - နလောတို့ထိုကျိုးစွဲတ်မာစားမဲ့နံးစိထုပ်အခါလုံးကြိမ်းဖုန်စိမ်းအကြုံပူးနှုန်သဲလို့
  - နမူမှုပျော်အလုပ်အလုပ်တော်ဘုရားနှုန်နတို့လာနကဟံာလို့နံးစိထုပ်ကြိမ်းစွဲအကိုင်းသူလီဒုမှုလာကိုစာပို့နှုန်ကိုအစွဲနှုန်နတို့လာနကလီးဖုန်စိမ်းပျော်ဘုရား

ယုသ္နိယါအီထိနတ်ဂုဏ်ကြံးတက္ကာ

ရူတုလာအဘ်ယ်သူ့တိန်ခိုင်မြောက်မှုပါမ်းများမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏
မြန်မာနိုင်ငံ၏ohe.state.mn.us

ကတိသကိုတိုးပေါက်၏

လာနကန်းဘုတ်မေစာအကိုနှင့်နကိုးဇာသူလီး

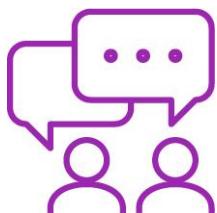
နမ်းတူဘင်လာနတ်ပျော်ဖူးတဆိုဘင်နှင့်၊မှုန်အူမှုအိုဘင်နဟံ့ဌုန၊နလိုဘင်ကသံ့ဌုကသီ၊မူတမ်းနတ်လို့
လာဂုံဂို့အူမ်းအိုဘင်နှင့်နတ်ပျော်အော်လုံးနှင့်လာပေါ်ဂို့အိုဘင်နှင့်၊မှုန်အူဝဲကျိုအော်လို့ဒီး၊ကသံ့ဌုသရုံ
အော်လို့လော်တွေ့ဗျားများအော်လုံးနှင့်၊ပျော်အမောစတ်လာဂုံဂို့အူအတ်လို့သံ့ဌုတဖ်နှင့်မူးသံ့ဌု
တူဘင်ယူးပျော်အလိုက်လုံးအော်လို့နှင့်မူးတူဘင်သံ့ဌုတူဘင်သံ့ဌုနှင့်လို့

နယ့်တုမေစာလာပိုရီအိုနှင့်သူနှင့်လီး

သစ်တော်ဘျာအတ်သိပ်တော်သီလာတ်ပိုလီအိုနှင့်မွဲပါလာပျက်းကေးအကိုနှင့်လီးနှင့်အိုလီးနှင့်အိုရှုံးတို့၏(နအိုလာယူအေးစအော်အုပ်အလုပ်လာအဖွံ့သစ်တော်ဘျာအိပ်ဂုဏ်)တ်မှုဖို့ဘုရားနှင့်လာနှမေကမ်းတ်တာခါ့နှင့်နတ်ခွဲးတ်ယ်အိုလာနှင့်ဘုရားရိုးရှုံးလာကမာစာအနေသွေးပါနှင့်လီးနှင့်လီးမှုစွဲ့ဟန်လီးမှုစွဲ့နှင့်,နန်းဘုရားကမျှော်အပိုးရှုံးလာကမာစာအနေသွေးနှင့်လီးပိုးရှုံးလာအမာတ်လာကမျှော်အကိုနှင့်,စံုညီးကိုးကဟုဗြို့နှင့်အမာတ်လာလီးနှင့်

ଫୁଲୁପୁରୀତେକ୍ଷିଃତ୍ସର୍ବଦୁଲ୍ଲିଙ୍ଗ

တုခွဲးတုယ်အို့လာပါကရှုစီးနေကြားကြားဘုံဘုံနှင့်လို့?

နှစ်ကါခါတ်မူကိုးပတ်နေ့နှစ်

- ပါဂိုမှသံကွဲနဲလာကလူယိတ်လာနကါပါ၊မှတမ့်ကဖိုနာနှင့်၊လဲအီလာနကတဲ့ဒီးနပ်ရိတ်ကူး
  - သံကွဲအီ，“နဖိုယာအီ,မှတမ့်ယဟာထိုသူလုပ်စီတကူး

If you are arrested for any reason: ተኝ ሆኖም ትኋላ ተኝ ፍጥነት እንደማስታ

- ቁጥርና አንቀጽ የሚከተሉትን ስልጊኝ
  - ጥወኑ ውስጥ የሚከተሉትን ስልጊኝ
  - ማረጋገጫ የሚከተሉትን ስልጊኝ

ယုသုန္တည်အောင်ပို့စ်ရှုတဖော်အတကျ

ACLUနှင့်အိပ်ဒီးတ်ဟူ့နကူ့လာနဘ်တဲတုဒီးပိုရိုင်လုံအဂ္ဂနှင့်လို့စကဲလို့(QR)တခါအံမူတမ်းလျန်လို့ကွုaclu.org/know-your-rights/immigrants-rightsတေကြား

©2025 Minnesota Legal Services Coalition. 此份材料由明尼苏达州法律援助组织提供，旨在帮助您了解您的权利。它不能代替法律建议。如果您需要法律帮助，请联系明尼苏达州法律援助组织或寻求其他法律服务。